

17
15 NOV.

617

1939

W17

ЦЕНТРАЛЬНАЯ
ПРОФ.УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ
БИБЛИОТЕКА

SECRET

**КРАИОВИЙ ВІДДІЛ
ВУФКУ**

Харків, Товарна Біржа

ДЕРЖКІНОТЕАТРИ ВУФКУ

1-й Ім. Лібкнехта	3 26 квітня	Останній випуск ВУФКУ	М И Т Я
2-й Ім. Комінтерну	3 26 квітня	2-й тиждень	СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК
3-й Червоний Маяк	3 26 квітня	2-а серія	ЇЗДЕЦЬ З УАЛЬД-ВЕСТА
4-й Ім. К. Маркса	3 26 квітня		МИНАЮТЬ ТІНІ
5-й Ім. Дзержинського	3 26 квітня		НАТЕЛЛА В голов. ролі Ната Вачнадзе
6-й „Жовтень“	3 24 квітня		ТАРАС ШЕВЧЕНКО
7-й Пролетарій („Кол. Современный“)	3 26 квітня	1-а серія	М І С - М Е Н Д

Початок о 6 год. Каси з 5 годин

Попередній продаж квитків у центральній касі (пл. Тевелева, проти Товарної Біржі)

БЕРЕГИТЕ ВОЛОСЫ

МОЙТЕ ГОЛОВУ

У ПОТРЕБЛЯЯ

МАРКА
фирмы.

МАРКА
фирмы.

ШАМПОНЬ

ТОЛЬКО Г. ПЕТРОВА

ЕГО ДОСТОИНСТВА:

ВОЛОСЫ ПЫШНЫЕ, БЛЕСТЯЩИЕ И БЕЗ ПЕРХОТИ. ВОЛОСЫ НЕ ЖИРНЫЕ. ПРЕВОСХОДНАЯ ЧИСТКА КОРНЕЙ ПОДВОЛОСНОЙ ПОЧВЫ. ПРЕДОХРАНИТЕЛЬНОЕ СРЕДСТВО ПРОТИВ ВЫПАДЕНИЯ ВОЛОС. НАИЛУЧШИЙ И САМЫЙ ДЕШЕВЫЙ УХОД ЗА ВОЛОСАМИ.

ПРОДАЕТСЯ в аптеках и магазинах санитарии и гигиены
Пробный пакет высылается по получ. 20 к. почтов. марками.

Адресовать:

Г. Петрову, Москва, почтамт, ящик № 755.

Для оптовых: Москва 20, Ухтомская, 40.

Этикет заявлен комитету
по делам изобретений
ВСНХ № 131.

Шампунь разрешен Мос-
здравотделом: отношение
№ 986123.

ДОПУСКАЕТСЯ РАССРОЧКА!

НОВ. ПАССАЖ № 19

ПР. Т-ВО

РУССКИЕ „ШПАЛЕРЫ“

ОБОИ
КЛЕЕНКА
РАМЫ
БАГЕТ
КАРТИНЫ
ГРАВЮРЫ
окантовка

ДОПУСКАЕТСЯ РАССРОЧКА!

ДОПУСКАЕТСЯ РАССРОЧКА!

ДОПУСКАЕТСЯ РАССРОЧКА!

ДИВАНЫ, ТАХТЫ, СТУЛЬЯ И МАТРАЦЫ

СОБСТВЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА

ПРОДАЮТСЯ НЕДОРОГО

ТАМ ЖЕ ПРИЕМ ЗАКАЗОВ И РЕМОНТ

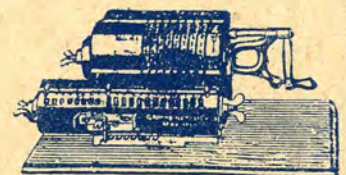
Красно-Октябрьск. (б. Контор.), 42, во дворе, Л. Каплун.

1-я образцовая ремонтная мастерская

„ТЕХНОТРУД“

Срочное исполнение ремонта и реставрация пишущих машин, арифмометров и контрольных касс

Харьков, ул. Свердлова № 3.
::: Телефон № 17-86. :::

::: СПЕЦИАЛЬНАЯ ВЫСЫЛКА МЕХАНИКОВ ПО ВЫЗОВАМ. :::

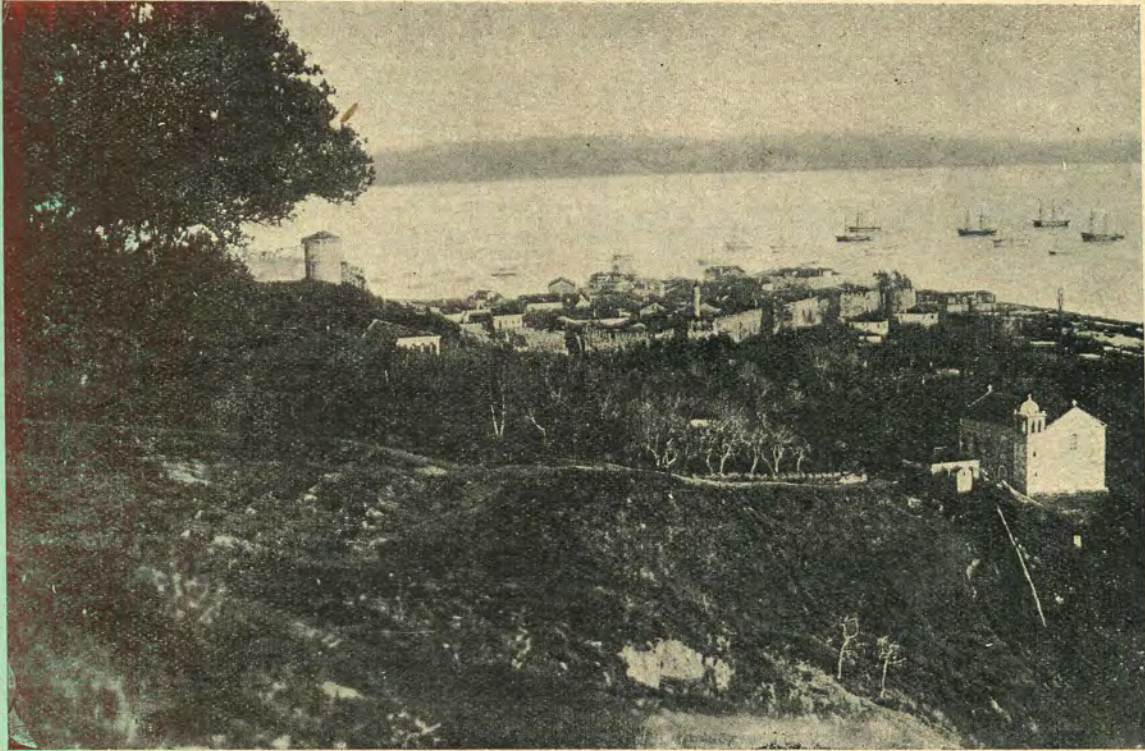
№ 17
24-го квітня
1927 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

ДО ІТАЛО-ЮГОСЛАВСЬКОГО КОНФЛІКТУ

Дураццо—столиця Албанії

Албанські касарні біля м. Тирана. Військові вправи солдат

Оповідання **ЛЮБОВ З ОГЛЯДУ** О. Ясного

ЖОРЖ поклав „Вечірне радіо“ на стіл і простяг руку до шклянки бурштинового пива:

— Не згодний. Як собі хочеш, а не згодний. Кохання, друже мій, поза біологічними законами—ніщо. Ти розумієш,—ніщо.

Жорж намігся переконати мене за всяку ціну. Він зробив на останньому слові наголос і вдарив кулаком по столу з такою силою, що кельнер з'явився перед нами, як Мефістофель перед Фаустом.

— Прикажете пляшку?.. Дві?..

— Дві!
Рух заперечення з мого боку викликав на Жоржиному обличчі знак запитання і я перевів погляд просто на поруділий плакат:

**„Пийте пиво
Нова Баварія“**

Жорж не вгавав. Він знову взяв до рук „Вечірне Радіо“...

— От тобі... от... от! „Учора на Заїківці... да...

і обила йому сірчанним квасом обличчя“. Навіщо це вона зробила—га?.. Які чинники примусили її стати на шлях такої дикунської помсти? Ти мовчиш? Так! Кохання! Але кохання не абстрактне, не з запусканням очей під лоба, а кохання до чоловіка, як до грубої фізичної сили.

Я справді мовчав.

Ну що я міг сказати Жоржеві проти його аргументів. Нічого. Проте дух суперечки сидів у мене глибоко:

— Знавш що, Жорже. Може, звичайно, ти й мавш рацію. Але ти говориш устами нашого класового ворога Винниченка, і це не робить тобі чести.

Жорж аж підстрибнув на стільці:

— Ага? Ти хочеш закинути мені плазування перед авторитетами? Неправда. Я маю свої глибокі переконання, більше того, маю життєві докази, що кохання далі певних біологічних процесів не йде.

Я спробував заперечити ще раз. Я говорив:

— Припустім, що кохання—біологічний процес. Припустім. Тут безперечно відіграв посамперед підбор—поєднання поодиноких біологічних одиниць. Але й у такому розумінні, кохання походить з певної економічної залежності жінки від чоловіка. І який би влучний добір ні був, а як економічні умови не пасуватимуть до нього—він ніщо.

— Ти просто... грубий матеріаліст.

— Нехай я буду й грубий матеріаліст, проте ти мене не нереконавеш, що жінка за твоїм прикладом обила чоловікові сірчанним квасом обличчя тільки з кохання до нього, як до грубої фізичної сили.

Жорж почервонів:

— Ну, а як на тебе?

— А як на мене—тут мавчо економічні чинники.

— Економічні?—ехидно посміхнувся Жорж.

— Так. Економічні. Чоловік використовував її, використовував. І напевне використовував найжахливіше. Використавши, він викинув її як брудну панчоху. Куди жінка піде? Куди вона, я тебе питаю, піде, коли її вартість на біологічному ринкові знижено? Вона просто метиться.

— Значить, як на тебе, і в цьому випадкові, жінка помстилась за-ради зниження її товарової вартості на біологічному ринкові?

— Так.

— Ну, тоді ти просто... нахаба і більш нічого.

— Добре. Ну, а як би ти подивився на такий приклад жінка, згвалтована випадковим злочинцем, помстилася над ним лише через кілька років і то гірше за дикуна. Вона зарізала злочинця лобзиком.

Жорж нахабно зареготав:

— Зарізала?

— Так, зарізала! Помстилася за те ж саме зниження товарової вартості.

— Ти можеш дати докази, що це не фантазія твоєї башки під впливом випитого пива?

— Будь ласка. Скажи тоді кельнерові не зважати на стіл за нашим столом, бо коли я почну відкидати твої „глибокі“ переконання, то ти ж не втримаєшся від протестів.

Жорж покликав кельнера:

— Ще дві пляшки і заткни вуха.

Тоді я почав:

— Власне кажучи, мені неприємно, що ми, зустрівшись сьогодні по п'ятирічній розлуці, замість розказати одне одному про своє життя, розпочали цей нікчемний спір.

— Будь ласка,—відповів Жорж.—Але ж ти не рак—назад не полізеш? Про п'ятирічні надбання, особливо мої, ми побалакаємо в приємнішій обстановці. Балакай.

— Гаразд. Факти, що їх буду викладати,—не мого власного спостереження, проте, знаючи особисто героїню цієї історії, і глибоко переконаний, що вони безперечні. П'ять років тому я покинув це місто. Витягджаючи я здається пропонував тобі своє помешкання, але...

Жорж двозначно посміхнувся:

— Я не мав змоги бачитися з хазяйкою.

— Так, ти не мав змоги бачитися з пустотливою хазяйкою, бо її вже не було вдома. Помешкання ти мого не взяв і це той факт, що з нього походить вся справа.

— Ти переконаний?

— Далєбі. Я переконаний цього так само, як і того, що ти випив уже 6 пляшок пива і в тебе очі надто запалені. Я поїхав, залишивши тебе без певного пристановища.

— Це теж безперечно.

— Де ти був, як влаштувався—я не знав, хоч за це сьогодні мав би право відмовитись зйти з тобою навіть сюди, в „Нову Баварію“. Зате вірні друзі не забули мене; час від часу вони розважали мене листами, і я, проживаючи за пів-сотні миль, знав і те, чого ти не міг знати, сидючи тут.

Жорж подивився мені в обличчя:

— Перспективи не було.

— Нехай і так. Історія бере свій початок з років революційної бурі. Моя колишня хазяйка, зауваж собі, власниця в минулому трьох будинків. Власне не вона, а її батьки. Під час революції такі родини були об'єктом міжкласової уваги. Ти робиш великі очі? Не чув цього терміну? Поясню. Втративши від неодноразового розглітаювання будь які ознаки класової приналежності, ця родина ще й добрий десяток раз зазнавала грабунку від п'яних ватаг дроздовців. Зрозуміло? Коли таким чином у помешканню залишилося тільки й того, що стіл, ліжка та де-кілька розбитих стільців—родина мала право спокійно спостерігати, як що-вечора мимо вікон проходила у їхній фамільній ротонді п'яний дроздовець. Але я кажу—сім'я мала право заспокоїтись—а чи заспокоїлась? Ні. Вона тремтіла як ніколи—за свій останній і єдиний уже скарб

До нападу фашистів на робітничу демонстрацію в Берліні. Вагон, що було розбито на вокзалі під час боїв

пустотливу дівчинку з русявою голівкою і блакитними очима. Дівчинка була прекрасна. 18 років віку та такої вроди ніяким сміттям прикрити не можна було. Проте дівчинку старанно плавали в лахміття, забороняли їй митися тижнями, але вона плала ще краща.

Одного вечора, коли мало вже зайти сонце і його відсвіт зоремиами вигравав на русявій голівці дівчинки (вона сиділа біля вікна), вулицею йшов у їхній ротонді дроздовець. Дівчинка змахнула, сплеснула руками і несамовито зойкнула:—Мамо, наша мати померла!

Дроздовець зупинився. Він глянув посоловілими очима на дівчинку, подивився по вулиці і зник за рогом будинку. Дівчина вжахнулася.

Вона притулилась до лутки і, затаївши дух, чекала. Через кілька хвилин рипнули двері і на порозі виріс дроздовець:

— А-а-а... в бога, христа, всіх апостолів... Пролетаріят!

Він люто заскрипів зубами, вийняв з похви блискучий клинок і підніс до лиць переляканої матері.

— Чим пахне?

Мати скам'яніла. Дроздовець підійшов до переляканої дівчинки. Дівчинка тремтіла біля вікна, як осиковий лист і в її блакитних очах нерухомо стояли аж два дроздовці.

— Лягай, шпано!

Дівчинка слухняно зробила крок до ліжка і закотилася під ковдру...

Жорж важко зітхнув. Я глянув на нього і мені здалося, що він навіть переживає.

— Жорже!—гуркнув я.

Він махнув рукою:

— Говори далі. Ковтнувши трохи пива, я казав далі:

На літнього Миколи тесля стукнув в останнє молотком і на вулиці №, за небагато часу, заблищав червоною фарбою на даху невеличкий будинок.

Минуло кілька років. Колишня дівчинка з блакитними очима виросла. Вона була тепер, як весняний ранок. Злидні, безперестанні турботи про шматок хліба, остаточно витруїли давній злочин і поклали на лице легенький одиск заклопотаності. На цей час припадає й мов перше знайомство.

Жорж на мене не дивився. Він утопив очі в неповну шклянку пива і мовчки тарабанів пучками по столу. Я помовчав. Переді мною, як на баских конях, проскакали спогади про цей уривок мого життя. Я був тоді не від того, щоб інколи, лежачи в невеличкій кімнатці, на самоті, не помріяти про особисті „достатки“ своєї пустотливої хазяйки. Мою кімнатку відділяла від її кімнати побита міллю гардина і...

Жорж перебив:

— Слухаю далі.

Я оповідав далі:

— Жили вони зле. Їхні матеріальні достатки були наймізерніші. Тої плати, що діставали вони від мене за кімнату, вистачало лише на кілька день. Доводилося вишукувати засобів до життя десь інде. Мати була вже стара і могла лише поратись по хаті, а дочка, моя хазяйка, невміючи ніякої роботи, виїздила час від часу „спекульнути“. І от я їх залишив. Я виїхав тоді, коли хазяйка збиралася в дорогу і наказувала матері, якої треба додержуватись лїні, в разі з'явиться новий квартирант. Оце все, що знаю я безпосередньо, або з уст моєї хазяйки, або з власного спостереження.

— Далі було так: як хазяйки ще не було, справді з'явився якийсь молодий чоловік і запропонував здати йому квартиру. Він був дуже гречний і на поставлені умови погодився одразу.

Жорж тепер не тарабанів по столу. Він був увесь увага, і коли я знову заговів, мені здалося, що Жорж навіть засмикався від нетерплячки.

— Через день новий квартирант перевіз речі, а ще через день повернулася і хазяйка. Було пізно ввечері. Коли вона відчинила двері, мати пошепки сказала:

— Уже єсть.

Хазяйка задоволено всміхнулася і зацікавлено поглянула на кімнату. Крізь гардину з кімнати вибивалось блакитне світло.

Мати говорила далі:

— Такий улесливий та люб'язний, що ще й не було таких. Та становитий, та вродливий.

Хазяйка немов не слухала, але цікавість наростала. Вона теж хотіла його побачити, оце тепер, зараз, але він видно спав. У кімнаті було тихо. Похваливши ще раз квартиранта, мати заснула. Хазяйка пішла

Стрільцький спорт у Харкові. Молодь робітничих клубів на стрільцьких змаганнях

— Це й була моя колишня хазяйка. В перші дні—після вильства її, звичайно, опанував роспач; русява голівка закрубатіла нечесана, а ніжні блакитні очі помутніли, як або в-осени. Що робити? Помсти шукати? Але нею не звернеш загубленого, та й мститись було вже ні на кому. Скупі з дроздовцями, що через тиждень після того під наскоком червоних загонів задали латати, зник і цей мерзотник. Дівчинка жила насолодою прийдешньої помсти, над будинком пропливали живі трикутники журавлів, час почав їти рану. За рік ганебний злочин наче хто пригнітив великим плитняком. Тільки десь глибоко, кавалком ворухився, час від часу нагадуючи, що він живе. Треба було витягти коріння цих спогадів і йти в життя такою як є, інакше... почне жартувати і кавалок болю роз'ятриться знову в рану. Мати казала:

— Перенесімо свій будинок з цього місця в інше, то тебе забудеться.

І перенесли.

ДО РОЗСТРІЛУ НА ЛЕНІ 1912 РОКУ

Ротмістр Терещенко. З його наказу салдати стріляли в робітників „Лензото“

слати ліжко й собі. Проходячи повз кватирантову кімнатку, вона якось ненароком зиркнула в дірочку. Кватирант лежав. Хазяйка підійшла до гардини ближче і тихенько відхилила. Вродливий мужчина лежав на ліжковій горілиць. На голене чорняве лице падав зі стелі блакитний одлиск. Було, як у казці.

Вона припала до гардини щільніше і, сама того не помічаючи, відхилила її на половину, при чому похитнулася і, щоб не впасти, вхопилася за одвірок. Колишній злочин заворушився в грудях десь глибоко, сунучись до горла. Серце тріпотіло як у спійманої пташки, а очі спинилися,—стали як штучні. Сумніву не було. Хазяйка, стримуючи гнів, ступила за гардину. Коли вона опинилася віч-на-віч, її охопила нестримна жага помсти. Вона підкралася до нього як кішка і, знявши тут же зі стіни його лобзик, зробила рішучий помах у повітря.

Жорж ударив кулаком по столу.

— Буде!—Кельнер подав нам рахунок.

По дорозі на Жоржеве помешкання ми мовчали. Мене надто дивувало Жоржеве поведіння, але дивлячись, як він нервово кусав губи, я закінчувати свого оповідання не зважався. Залишивши за собою центр міста, ми завернули на знайому мені околицю. Жорж, що час від часу допитливо поглядав на мене, обернувся й сказав,—мені здалося, що він сказав навіть із самозакоханям:

— А знаєш?... Я жонатий.

Коли б раптом розірвалася перед моїм носом гармата, то й тоді я б здивувався менше.

— Ти, жонатий! Ти?—

— Так, я жонатий.

Жорж не жартував. Він справді справляв якусь незрозумілу мені перемогу. Я плутався в догадках, як у тенетах і нічорта не розумів. Жорж і жонатий—це була шарада, ребус. Розгадати її без Жоржевої допомоги було важко, і я почав ланівцями:

— І все таки ти переконаний, що любов...

Жорж замахав руками:

— Про любов годі. Шклянка чаю із рук моєї дружини і твої твердження будуть биті. Згода?

— Гаразд.

Я знизав плечима і глянув уперед. Ми йшли тією самою вулицею, де жила моя колишня хазяйка. Мені було видно її будинок. Це він виблискує на сонці помутнілою вже тепер фарбою даху і викликає в моїй пам'яті найдрібніші спогади колишнього перебування.

Що ближче ми підходили до будинку, то цікавіше мені було дивитись, що сталося з моєю хазяйкою, після того страшного випадку. Напевне потрапила до БУПРу, переживає глибокі моральні муки. Мати, звичайно померла і в будинковій живе... Порівнявшись із будинком, Жорж зупинився:

— Ну, зайді! Я його не зрозумів.

— Куди зайді? Сюди до моєї колишньої хазяйки? Хіба ти її знаєш?

Жорж задоволено посміхнувся.

— Колишні зустрічалися.

Від цих слів мені чомусь затремтіли ноги і тільки через силу ступив я на ганок так знайомого мені будинку. Ось ми вже в сінях. Жорж звичним рухом відчиняє двері і мені в очах починають світитися різнокольорові вогники. Я стою деякий час, як статуя. У кімнаті, куди увійшов Жорж, залишивши мене в

сінях, залящав голосний сміх і через хвилику переді мною стояла... колишня моя хазяйка. Я попрохав вибачення і опустився тут же на стілець. Жорж без жалю катував мене далі:

— Познайомся,—це моя дружина. Зрозуміти моє становище було легко. Довго потому я не міг очуняти. Пам'ятаю—пили чай, весело реготали. Ви читаю не задоволені? Ви хотіли б бачити героїню мого оповідання в БУПРі, спілкувати їй і чекати обов'язкової нагороди за страждання і т. інш. і т. інш.

Але я вас розчарую. Моя героїня нікого в житті не зарізала. Правда, вона може б і зарізала, коли б... коли б Жорж не був правий в своїх поглядах на любов. Я вернуся трошки назад. Коли моя героїчна хазяйка, опанована жагою помсти, зняла на колишнього злочинця руку,—злочинець прокинувся. Її очі зустрілися, і хазяйка, випустивши лобзика, обвила злочинця шиєю тремтячою рукою. А мені, слухаючи те, мимоволі думалося:

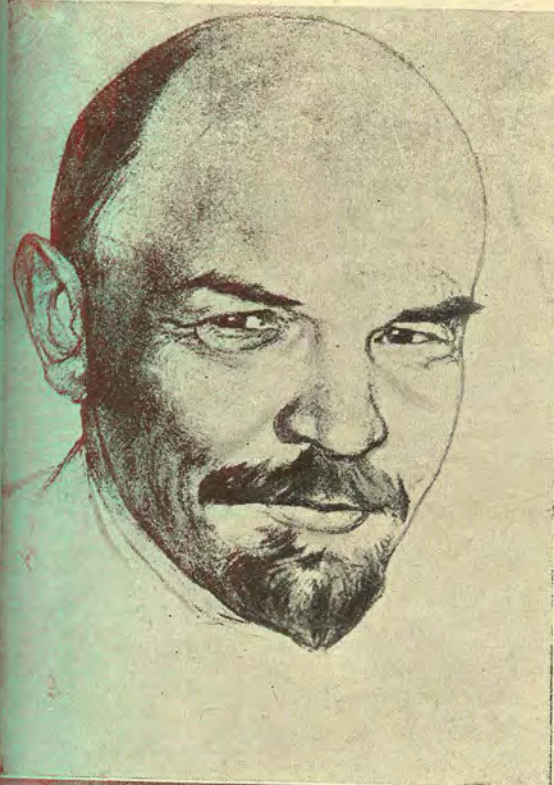
— Так он які приятелі бувають у наші часи!

ЖЕРТВИ РОЗСТРІЛУ НА ЛЕНІ 1912 РОКУ

Забиті робітники „Лензото“

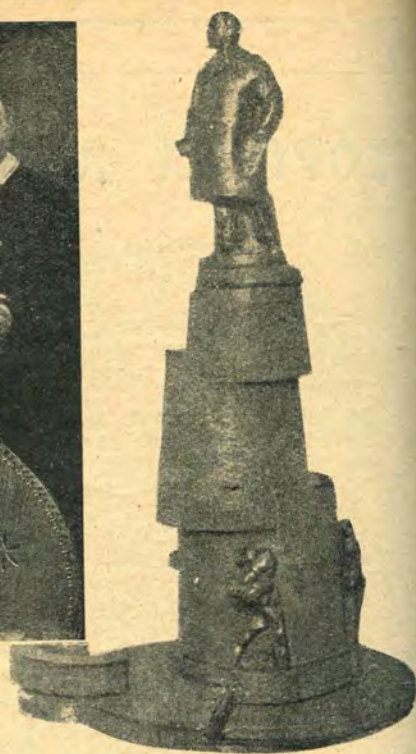
СТОРІНКА ЛЕНІНА

Угорі, праворуч—дорога від куріня, де переховувався Ленін у 1917 р., в селі Розлив. Нижче—будинок в м. Ульяновському (Симбірск), де народився Ленін. Внизу—Емельянов з сином; у них ховався Ленін 1917 р. в с. Розлив. Сарай (ліворуч) біля хати Емельянова в с. Розлив, де ховався Ленін у 1917 р. Портрет Леніна—робота худ. Андрєєва

Оркестр Ілгавського капела бантуристів

Проект пам'ятника Ленінов
в Харкові, затверджений комісією
при ВУЦВКУ. Робота скульп-
тора Кавалерідзе

Балерина Е. Купферова

Приїхала на Радянську Україну працювати відома чеська балерина Ервіна Купферова. Її не задовольняє балетне мистецтво буржуазної Європи, що загрузло в своїх фокстротах та шіммі. Е. Купферова вступила до театру ім. Франка завідувати хореографічною частиною

ДО ПРИЇЗДУ АВСТРІЙСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ

Під час пробування в Харкові австрійської торговельної делегації, радник австрійського посольства в Москві, п. Гудечек, одвідав редакцію „Вістей ВУЦВКУ“, цікавившись станом української радянської преси. На фотографії праворуч — п. Гудечек, ліворуч — тов. Касяненко

ДНІПРО РОЗЛИВСЯ

Нарис М. Павленка, фот. М. Галуценка

Ген, ген, скільки око бачить, розлився старий Дніпро, мив луки, піски і з новою бадьорістю й силою бурхливо біжить на південь. Байдуже йому, що там десь біраються затримувати його. Байдуже, що його швидко віддану стихію людина незабаром примусить працювати своїми потребам життя. Байдуже йому. Він і цього року розлився, як завжди, і піднявши рівень своєї води на десяти аршин, поблискує і грає під проміннями весняного сонця.

Все відразу ожило на цій головній водянній артерії України. Загули своїми спокійними сиренами залізні порожні пароплави, попливли вже вниз водою перші ватаги човнів, що на цей раз понесли вже дерево на Дніпрельстан. Ожили села й хутори що стоять понад Дніпром.

Ось і кияне цілими днями стоять на високих Київських кручах над Дніпром і милуються на безмежну просторість Дніпра. А він розкішний буває підчас повіні.

Молоді лоцмани під час повіні переправляють пасажирів

На пристані

А внизу під горою вже кипить життя,—там пристань де мають червоні прапирці на щоглах, там уже снують моторні човни та дуби.

А проти самого Ки́ва по той бік Дніпра якесь це містечко ніби водою пливе. То Труханів острів, це цілий виселок робітничий рибальський, що виріс за останні десятиріччя. На низькому лівому березі Дніпра розташувалося містечко—погляньте на нього зараз. Просто Венеція якась.

Звичке до води це містечко—зараз незвичайно стало. За величезним пляжем, за довгими кущами верболозу, серед буйної зелені з піскуватими небрукованими вулицями спить у літню спеку це містечко.

Тихе й спокійне життя тут точиться й зимою. Але зараз, коли вулиці цього містечка перетворилися в водяні канали, коли сполучення по між ними провадиться лише човнами, коли все життя мешканців цих будинків відбувається тут у човнах, Труханів острів має особливий вигляд. Знають як будувати свої оселі мешканці острова,—на високих

палях та підмурках побудовані тут усі будинки. Байдуже, що Дніпро хоч ще вище підніметься.

По водяних вулицях острова чергують різні вартові човни червоного хреста, та мало їм тут роботи. Населення подібних місцевостей на Дніпрі давно вже звикло до повіні і любить свою, хоч і сердиту часом, ріку.

Це ж бо Дніпро годує мешканців одих довгоногих будинків, що зараз ніби купаються в воді. Тут живуть здебільшого робітники різних підприємств Дніпровського Держпароплавання.

Але цього року не буде вже такої страшної повіні на Дніпрі,—знають це, так споріднені з цією річкою, люде. Знають вони й про те, що з під води швидко виглянуть зелені луки, що змиті водою небруковані вулиці виселку скоро знову заживуть спокійним, звичайним життям.

Знають ці люде і про те, що Дніпро вже прокинувся від зимового відпочинку, зашумів навколо них своїм особливим бурхливим життям.

Труханів острів залило водою

Кічкасе

Стаття В. Лимаря

МІЖ Дніпропетровським і Запоріжжям на протязі 70 кілометрів „стугонить Дніпро по скелях, б'ється об пороги“ і вперто береться з ними за свій шлях до моря.

На цій просторині Дніпро тече в скелях і, — як казали в стародавні часи, — такий дикий і грізний, що його не можна пройти ні вздовж, ні впоперек. Не доходячи лишень 12—15 кілометрів до Запоріжжя Дніпро випростовується з порогів, поминувши останній поріг—Вільний. Ще кілька кілометрів нижче Дніпро продирається через Вовче Гирло—найвужче місце на Дніпрі, де надзвичайно хутка течія і небезпечно для проходу місце. По кількості жертв, що тут бувають, і приклали люде таку назву. Течія Дніпра така тут швидка, що не дивно буває, коли після весняної повіді зникає той чи інший острів. А в другій половині минулого віку знесло острів у 64 десятини

наскоку, до того ж із вузьким річищем і, відносно, спокійною течією, Кічкаська балка з давних давен стає досить зручною переправою, а одночасно й осередком тогочасного життя. Про це говорять матеріальні останки—пам'ятки давньої культури. Біля Кічкасу в печері, що були осідками з кам'яного віку, сьомого віку до нашої ери тут розселяються скіти, а потім сармати, свідками чийого життя залишилися могили на обох берегах Дніпра. 3—4 віку хр. ери, коли починається велике переселення народів, через Запоріжжя, а разом з тим і Кічкасу як зручну переправу, пересовуються готи, гуни, болгари. З 5 віку тут оселяються слав'яне.

В часи татарської навали життя за порогами завмиряло. Татарські кочовища підходять аж до Кічкасу. Переправою тут ристуються лишень посольські загони Польщі, Москви, Туреччини, Запорізьких козаків, татар, Мамлюків. Даві то-що, а іноді пройде якийсь торговельний караван. Через цю ж переправу татарські ватаги робили наскоки на Московську державу, Польщу, українські селища. Цим же шляхом запорожці робили й свої наскоки на Крим.

В 16 віці козацька колонізація придніпровських степів стикається з порогами з татарами. Щоб мати базис для наступу на Крим, а разом з тим і захист од татар, запоріжці ще в 16-й половині 16-го віку будували тут замок з амчиджа, висовуючи їх далеко в степ. Перший замок за порогами збудував на Хортиці Байда-Вишневецький. Він мав своїм завданням салюкувати за рухом татар на Кічкаську переправу. Цей замок, між іншим, був і першою Запорізькою Січчю. Довгий час ця місцевість була форпостом козацької колонізації, поки вони не просунулися ближче до моря.

В 1775 році військо Катерини знищило Січ, а колишні „землі запорожці“

Загальний вигляд Кічкасу; його буде затоплено при будові Дніпрельстану

разом з шинком і вітряком. „Стоїть кілька днів острів, коли дивись і загуб за водою—вода підмила й понесла“, як переказує акад. Яворницький в історії острова Хортиці оповідання старожильців.

Аж уже за вовчим гирлом Дніпро заспокоюється. Тут він проходить понад балкою Кічкас, де його річище вузьке, а береги розложисті, хоч правда, не дуже на великій площі. Розмістившись зразу після недоступних порогів і в місцевості непридатній для несподіваного

Головна вулиця Кічкасу. Ліворуч завод б. Кока, помешкання робітників; праворуч—правління Дніпрельстану

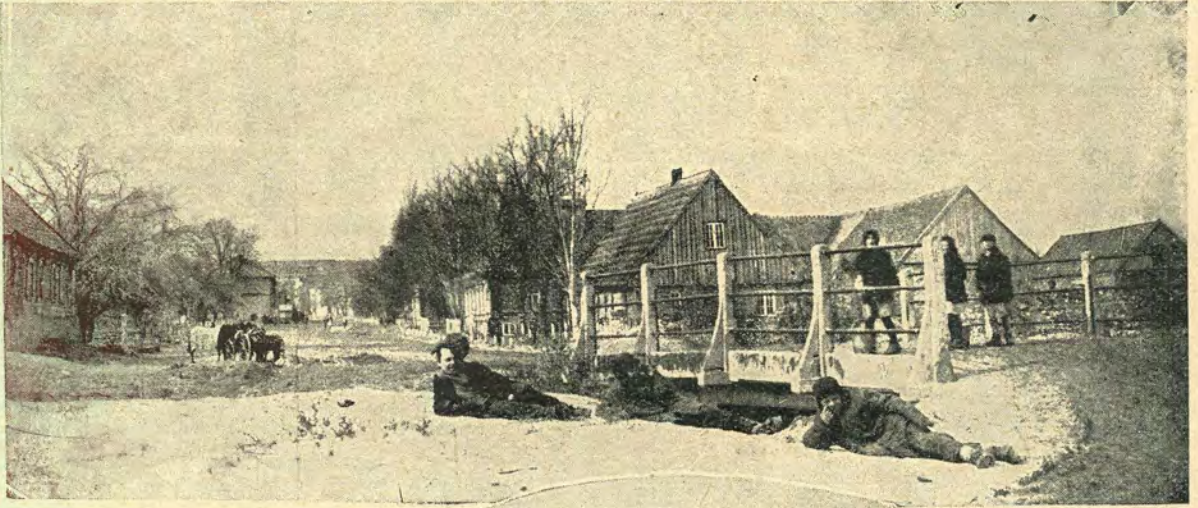
вільних вольностей" вона роздала своїм коханцям-поміщикам, а також колоністам із чужих країн. В 1789-му році, себ-то через 14 років після зруйнування Січі, місцевість Кічкас було віддано колоністам—німцям з Данцігу.

Нині в Кічкасі нараховується більше 300 дворів і біля 2000 населення. В колонії в два заводи с-г. машин і один механічний, а також два великих парових млини. Заводи й млини тепер не роблять.

В нинішню епоху, в нових соціально-господарських обставинах і нові чинники притягають нашу увагу в район Запоріжжя. Як рама на Кічкаській переправі в нижчій частині її приступлено до будівництва Дніпрельстану. Це буде могутнє джерело для швидкої реконструкції нашого господарства. Дешева енергія і недалеко віддала Запорізького району від заліза й вугілля створюють надзвичайно сприятливу перспективу для перетворення цього району в великий індустріальний центр. На дешевій енергії Дніпрельстану передбачається заснувати цілу низку нових індустрій всесозного значіння. Переважно це буде виробництво такої продукції, що досі ми купували за кордоном. В першу чергу будуть збудовані за-

води алюмінію, феромаргану, електростали, азотного угноєння, хлорату та ціла низка інших заводів.

На 4-му році будівництва Кічкас буде затоплено. Більші

Кічкас. Дорога до Дніпрельстану

Кічкас. Будівельний матеріал для Дніпрельстану

Кічкас. База Дніпрельстану. Склади

будинки вже викуплено в населення і пристосовується для потреб Дніпрельстану—на склади для матеріалів, житло для робітників і технічного персоналу то що. На протязі цього літа з Кічкасу переселяється більшість його мешканців на інше місце.

Кічкас-переправа колись уступила місце Кічкасові-колонії. Нині колонія уступає місце вищій господарській формі.

Затоплення Кічкасу—радянська „жертва“ біля острова Хортиці „богові“ індустріалізації за постійне безпечне плавання через пороги і за найшвидчий розвиток продукційних сил країни, за піднесення добробуту населення.

ЛЮДОЖЕР

Оповідання В. Буало

НАСТРІЙ, як то часто трапляється, був кепський. Такий настрій буває в сині серпневі ночі, коли зоряне небо збуджує атакістичне чуття в темній глибині душі і спонукує шукати забуття в дивовижно-хімерних думках про далеку минувшину. Збуджує несвідоме тяжіння до далекого, званого і рідного, до сумного краєвиду розлогих степів, до вбогих обшарпаних сел, до сумної верби над криницею... до всього, що є таким ріднозвичайним і недосяжно далеким...

На чужині синє небо серпневої ночі збуджує тугу за рідним краєм...

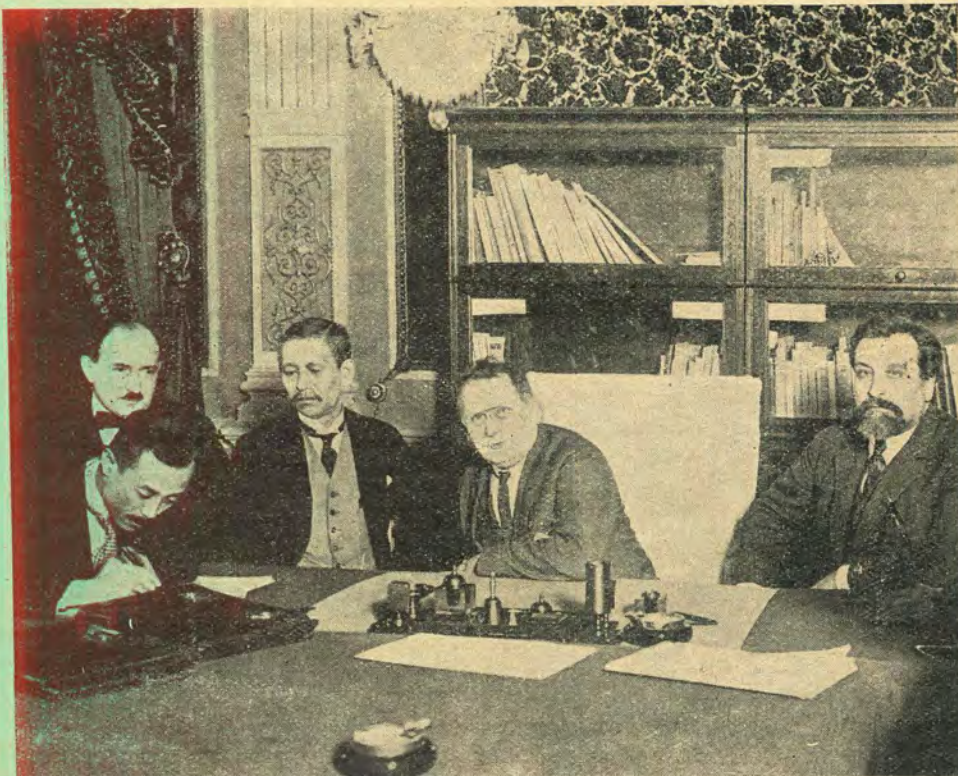
Щоб розвіяти ту знайому тугу, я тинявся без жодної мети по твердому бруку чужих вулиць, зазираючи в яскраво-освітлені вітринами магазинів великого закордонного міста. Життя, що казаном клекотіло навкруги, було чуже мені і незрозуміле. Уривчасте шипіння чужої мови болюче різало вухо, та я мало що й розумів з неї. Я пройшов уже чимало широких залитих світлом електрики вулиць, оточених стрімкими велетнями-будинками, що ніби підпирали синє чуже небо, ховаючи веселі усмішки далеких зір, коли мою увагу спинив на собі величезний подвійний плакат с галасливими написами.

На одній половині його велика компанія якихсь страховинних напів-людей напів-малп з надзвичайно уважним виглядом смажила на великому вогнищі чолов'ягу, у кого ознака європейської приналежності полягала в високому чорному циліндрі, що складав увесь його туалет.

На другій половині плакату та ж таки компанія з задрісним апетитом підвечерювала смаженням європейцем, смачно уплітаючи окутані парою шматки мяса.

А внизу стояло: „Поспішайте побачити. Тільки у нас, та й то один день. Родина людожерів Центральної Африки. Один з родини впійманий і ви можете його бачити тільки у нас і лише за десять центів“. І далі перераховувано інші „дива“ спиртного підприємця.

ЯПОНСЬКА ЛІСНА КОНЦЕСІЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

2-го квітня підписано концесійну угоду з великим лісним японським синдикатом. Концесіонери будуть експлуатувати за відповідною нормою три лісових ділянки до мільйону гектарів. Концесію підписано на 6 років. В справі нормування праці та зарплатні концесіонери підлягають радянському трудовому кодексові

Я гадав, що людожерів давно вже нема на земній кулі наш вік електрики та радіо, і тому це мене надзвичайно здивувало, а десять центів—нікчемна ціна за справжнього людожера.

Через хвилину я вже входив у широкі двері цирку.

Охочих подивитися на справжнього людожера було чимало і я одразу не помітив великої залізної клітки, де несамовиті гарчав і скіглив сграшений волосатий людожер, задропаний у звирячі шкіри та озброєний масивно кісткою.

Він то кидався на грати клітки, просовуючи крізь них руки та дико вимахуючи кісткою, то відскакував з ревом до задньої стінки і копирсався в великій купі білих кісток, певно тих людей, що він ними снідав та обідав ціле своє вільне життя в лісах Центральної Африки.

Мабуть він був голодний—очі йому жевріли, мов роспалені вугілля, великі, білі зуби ляскали й скреготіли так, що глядач мимоволі одсувалися далі від клітки, з острахом позираючи на грати, та з бажанням найскоріше вийти з цирку.

А людожер лютував у своїй тюрмі, чинячи як найбільше гармидеру та крику. В загальному шумі голос його лунав європейською трубою, розлягаючись під високою банею цирку.

І раптом... я так і скам'янів, але не від жаху, а від здивування. У людожерів нелюдським ревінні мені вчулися слова—такі знайомі й зрозумілі!

Я, вслухаючись, підійшов ближче до клітки. Дійсно, „справжній людожер з Центральної Африки“ лаявся справжнісінькою українською мовою...

— Бісові роззяви, тряся вашій мамі... Повитріщали баньки, щоб вони вам повилазали!—чулася з клітки поміж гарчанням характерна київська говірка, доповнюючись тими давніми прислів'ями, де перераховувалась уся родовідна наївних глядачів, що не розуміли лукавого „людожера“.

Зацікавлений таким дивом, і дуже близько підступив до клітки. Помітивши це, „людожер“ із запалом кинувся у мій бік.

— Одійди, ти, сатано в окулярах, бо так і рострощу тобі макитру друком!..

Кістка людожера так близько свиснула коло мого носа, що я мимоволі відступив крок назад, але привітання „людожера“ примусило мене голосно зареготати.

„Людожер“ уп'явся в мене своїми вогнистими очима і очевидячки, здогадався.

З клітки, між ревом і гарчанням, із самою неймовірною інтонацією почувлося:

— Земляк?... Не говоріть до мене... Чекайте мене... через півгодини... на розі біля цирку...

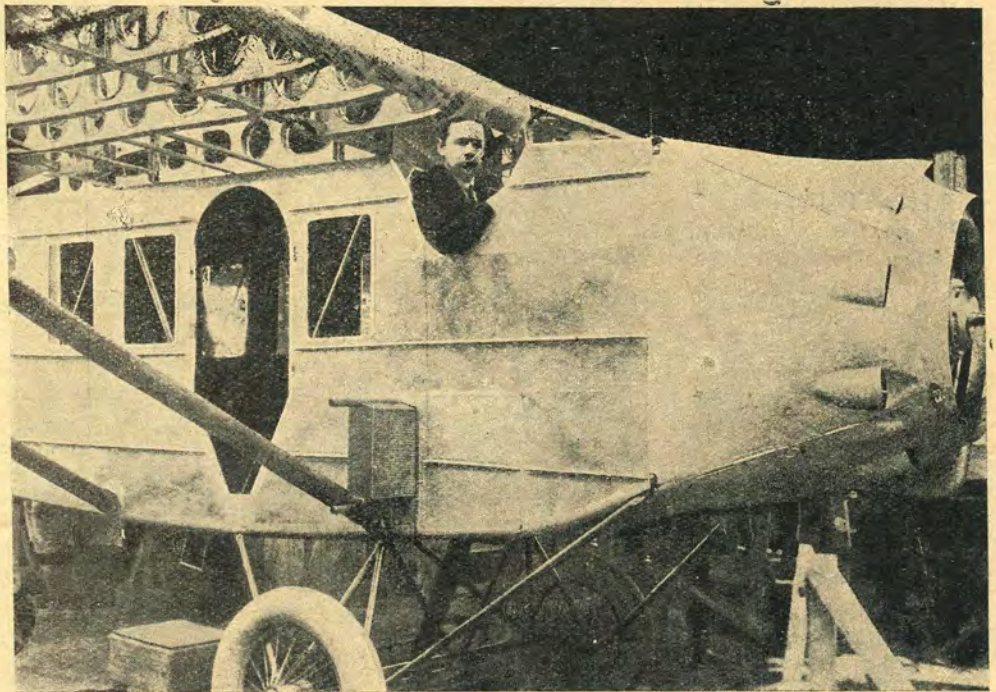
Після цього людожер із чистодикунською консеквенцією продовжував свої маніпуляції з кістками, не звертаючи вже на мене ніякої уваги.

Я ще трохи постояв, дивуючись такій оригінальній зустрічі, а потім вийшов з цирку...

Через півгодини я вже чекав на розі. Було щось неймовірне в цьому побаченні з „африканським людожером“ на ясно освітленій вулиці американського міста.

Стоячи під лихтарем, я уявляв собі, як зза кутка будинку високо

АЕРОПЛАН РАДЯНСЬКОЇ КОНСТРУКЦІЇ

Будівництво перших двох аеропланів інженера К. Калініна закінчується. На фотографії один з цих аеропланів. На місці пілота — тов. М. Полоз, голова ради Укрповітрошляху

Всесвіт 17/27 ч. 11

до мене волохате страховисько
посткою в руді...

Вуличне життя завмирало, рух
пав, рідко проходила яка постать,
забарилася в веселому салоні.

Було трохи страшно і разом з
соромно за цей страх.

Раптом хтось торкнув мене за
плече:

— Вибачте!..

Я озирнувся назад.

Переді мною стояв молодий
людиш, порядно вдягнений, чомно
взявши бриля.

— Чим можу?..

— Дякую, що ви чекаєте на
мене, — перепинив він мов запи-
няв.

— Вибачте, але я..

— Ви хочете сказати, що че-
каєте іншого?

— Так..

— Ну, так, я ж і в той людо-
жер, що ви чекаєте.

Я так і лишився з роззявле-
ним ротом.

Ріжниця між людоджером і лю-
диною, що говорила ці слова,
була не менша, ніж межі мною та

132-ЛІТНІЙ ВИБОРЕЦЬ

Сільська виборча комісія Павловської сільради,
Звенимського повіту занесла до списку виборців
132-річного діда, селянина с. Павлова Миколи
Улітенкова. Дід Улітенков лише недавно покинув
спрацювати в господарстві. Він пам'ятає ще
французьку війну. Весь час живе на селі,
лише один раз мандрував до Києва. Залізницею
їхав теж один раз. Разом з дідом живе його
дочка 80 років

лихтарем,
що бай-
дуже лив
на нас
скрає
світло.

— Так
ось який
ви людо-
жер? —
розчаро-
вано за-
питав я.

— Як
бачите, —
посміх-
нувся він
— а цир-
кове лю-
дожер-
ство — то
моя остан-
ня профес-
сія. Я
вважаю її
за найко-
риснішу,
бо за чо-
тири го-
дини щоденної
праці одержую
сім доларів
на тиждень.
Гадаю,
що це не
погане діло,
коли не знаєш
мови.

Я думав інакше, пригадуючи його чотирьохгодинну „працю“
в клітці, але йому цього не сказав — кожному вільно впорядко-
вувати власне життя по-своєму.

— Як же ви потрапили в людоджери? — запитав я, аби почати
розмову.

— Е, — це довга справа, довго розказувати. Хіба що коро-
тенько.. Трапилося це так. Сам я з Київщини. Мобілізував
мене Денікин, ну й довелося скрізь побувати — і в Константи-
нопіль тікав, і в Греції був, і в Італії, доки зрештою потрапив
до Америки, як представник африканських людоджерів... Але
вести розмову під лихтарем незручно, зайдемо краще в бар..

Я згодився.

Добрих дві години просиділи ми за круглим столиком бара,
розмовляючи про свої життєві пригоди. І врешті твердо вирі-
шили повернутись додому, на Україну. Довго мій „людоджер“
не згоджувався на це вороття, боячись кари за службу в білих,
що нею так залякувала емігрантська преса, але мені пощастило
умовити його, і він згодився.

Через три дні ми вже мали квитки на океанський пароплав
і летіли повітряною залізницею на бруклінський приплав,
звідки мусіли рушити в далеку подорож.

Нова бадьорість охопила свіжою радістю груди, витускуючи
тужну нудьгу покидька в чужій країні.

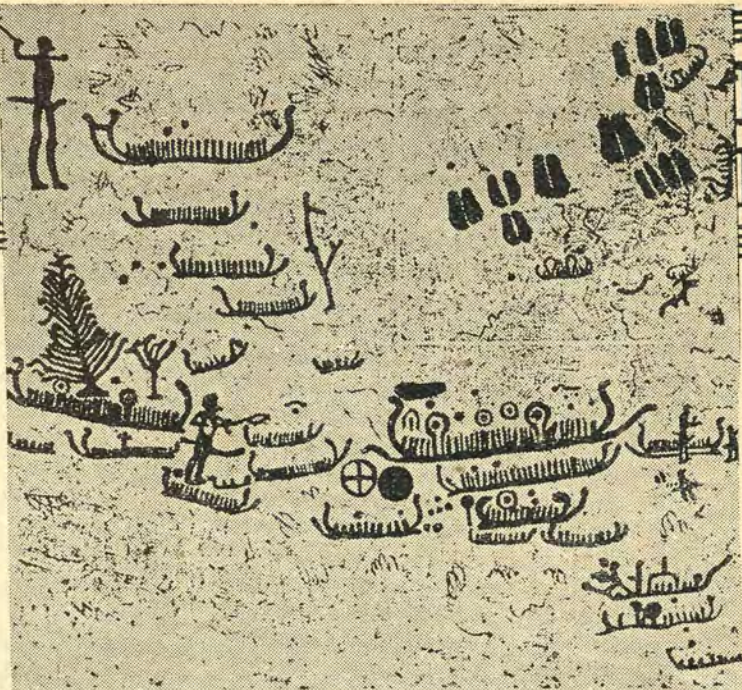
Адже вертали до рідних степів та обшарпаних сел, що
зрадили їм колись..

Адже вертали до тієї країни, що ще недавно падала
загровами пожеж, в чому було не мало і нашої вини, і тоді,
як ми мов злодії тинялись по чужих країнах, почала
на руїнах старого світу будувати нове життя, життя без
визиску, дурману і „людоджерів“.

Вертали до тих, що скинувши гнобителів сами взя-
лись влаштувати життя на користь усіх, кому не чужа
праця і в кого руки мозолисті.

Чи ж простять?..

ПЕРШІ КРОКИ

Човни кам'яної доби. Малюнки видряпано на скелях у південно-західній Швеції

МИ ПЕРЕПЛИВАЄМО величезні морські простори з усіма вигодами, що їх тільки може забажати вибаглива людина, а тим часом нікому й на думку не спаде, як то тяжко та довго довелося людині завойовувати собі це право пароплавів.

Колись дуже великою відвагою було переплисти на первісному човні вже якусь вузьку протоку. Ці часи, очевидно, ближче до нас, а ніж це може здав'яся нам. З „Одисеї“ Гомера видно, який трудний та небезпечний був шлях від Геллеспонту (Дарданели) до Йонійських островів—шлях, що сучасні пароплави проходять за два дні. Через тисячу років згодом Софокл за доказ всевладності людини вважає те, що людина переходить моря. Через 500 років Горацій вихваляє першу людину, що відважилася попливти в „солоні води“. А від Горація до наших часів минуло всього тільки дві тисячі років.

Як з'явився перший пароплав?

Річки, озера і невеличкі затоки людина завжди вільно перепливала. Помічаючи, що дерево не поринає, перевісна людина замислилася; їй спало на думку використати якось цю властивість дерева.

Поволенки, сідаючи верхи на стовбура людина стала перепливати досить великі водні віддалення. Цей спосіб „пароплавання“ вживається ще й сьогодні на острові Цейлоні; там сідають верхи на шмат стовбура, а за весло їм був теж шматок дерева, тільки менший.

Трохи згодом почали влаштовуватися на цьому стовбурі трохи зручніш. Стали випаювати для себе міцне, щоб сідати, спершу для одної людини, а потім для кількох.

Але яким чином цей первісний спосіб „пароплавання“ міг так удосконалитися?.. Адже розміри стовбура не можна збільшувати за певні межі...

Очевидяки, прототипом сучасного пароплаву було щось інше.

Як що глянути на ті народи, що перебувають нині на низькому щаблі культури, напр., на губільцях в Тасманії, то побачимо, що вони мають, або швидше мали, бо в минулому віці їх майже до ноги винищили британці,—щось подібне до човна, або його ліпше було б назвати плотом, зробленого з кори дерева; на таких пловках вони часом випливають дуже далеко

Остров Тасманія. Човен, збудований з пальмового листа

ПАРОПЛАВІВ

в море. Інший, також первісний засіб плавати, ми вигадали, надимаючи шкуру тварин.

На найстаровинніших пам'ятниках асирійських вавилонських знайдено малюнки людей, що плавають морем на свинячих міхурах. Міхури такі були їм також за підпору для плотів.

Але шкіри тварин не використовувалися ще іншими способами. Наприклад, шиваючи їх і натягаючи на дерев'яні чи костяні снасті, ескимоси з ве-

пам'ятних часів робили та роблять і нині човни-кайаки; на таких човнах вони далеко випливають у море. В шкіряному човні Ірландії—каракель—містяться двоє, але він такий легкий, що його вільно може переносити на плечі одна людина.

Та тільки такі шкіряні човни не могли теж бути за предків сучасних пароплавів. Народ, що ніколи не плавав морем, має човни з плетеної снасті, критої шкірою або якимось іншим матеріалом, що не пускає води. Ще й до наших часів залишилися малюнки подібних вавилонських човнів.

В стародавньому Єгипті поруч великих нильських пароплавів ми ще й нині натрапляємо на маленькі човни з папірусних стеблин. Цих човнів з височеними дзьобами на носі й на кормі вживалося головним чином для полювання.

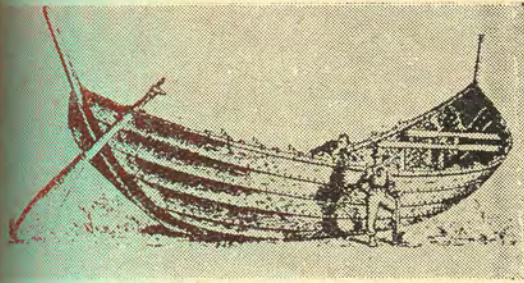
Цікаво, що подібні човни можна й нині ще побачити в південній Америці, в Болівії. На початку озера Тітікака сховався старовинний понтонний місток, покладений на подібні човни.

Єгипет швидко йшов шляхом мореплавання. Ще за перших історичних часів єгиптяне їздили Червоним морем, а потім й перським. В усякім разі слід зауважити, що греки збудували першого корабля приписують саме єгиптянам. Міфічний

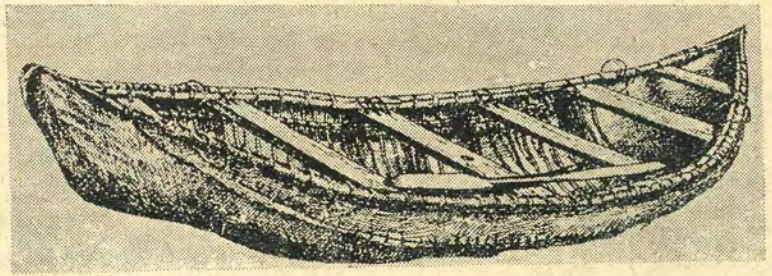
король Данай привів до Греції перший корабель з Єгипту. Ми навіть за пізніших часів Деякі історичні події, довго вважався за історичні. Проте, де-хто з грецьких письменників робить такий висновок, що перші кораблі прибули до Греції.

До нас надійшли стародавні єгипетські відомості за великого морського бій, що відбувся між єгиптянами та іншими народами Середземного моря. Ці відомості стосуються тих часів, коли власне греків ще не брали до уваги. Швидше згадується тут за часів, що посідали Крит, Малаккю, Сардинію (Шардана).

Таким чином ми бачимо, що кораблі тих часів здатні бу-

Старовинне судно Вікінгів

Африка, остр. Мозамбік. Човен з кори

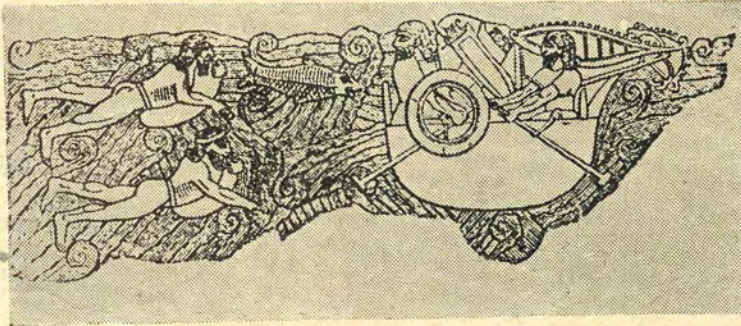
тільки плавати морем, а навіть витримувати морські бої. Звідки ж могли піти такі кораблі.

Спосеред багатьох форм таких примітивних кораблів відзначається одна, що її можна зустріти на озерах північної Америки та Бразилії—кану.

Кану—робиться з великої кори; великі шматки її зшивають до купи, обклеюють або прошмаровують смолою. Індієць так само здійснюють кору в дельтах одвічних лісів, що на будовання такого човна витрачають не більше, як три дні. Такими човнами індієць випливали в

далекі моські подорожі. Так є підстави гадати, що тубільці гавайських островів доходили до Мадагаскара.

Потім замість кори стали вживати дошок, а це вже давало спроможність збільшувати розміри човна.

Вавілонський човен. Кожен пловець має біля себе шкіряні пухирі (малюнок тогочасний)

Прощмарування та проклеювання робилося так вдало, що вода в човні зовсім не проходила.

Через єгипетські кораблі, римські галери, через човни відважних Вікінгів людство дійшло нарешті до сучасних океанських пароплавів-велетнів на кілька десятків тисяч тонн—сучасних пливучих міст з велелюдним населенням. **А.**

3 КНИГИ „ВОСКРЕСШІ“

(Уривок)

Століттями гнули ми спину,
століттями никли в ярмі...
Ніколи тебе я не кину,
народе працюючий мій!
Із самої гущі твоєї
у-гору ген вистелю шлях—
із нами науки, ідеї,
за нами народи, земля!..
Кінець навісним лихоліттям,
епохам поразок, падінь!
Немає милішого в світі,
як радість воскресших надій—
Прекрасне життя для воскресших!
О брате! Прекрасне життя,
прекрасне життя для воскресших!
Нема йому меж ні пуття
у льоті його безбережнім.
Як моря розбурханий гул,
гремить його пісня побідна:
— Ми спинимо сонце в бігу!
Ми Космос примусим служити нам!
І радість рвучка, як самум,
то ніжна, як зустрічі перші,
гукає й шепоче йому:
— Прекрасне життя для воскресших!
Овітрене серце повішу
на віхах майбутніх громів..
Не кинь мене на роздор'жжю,
народе мій, велетню мій!
Ідеш ти швидкоючим кроком
— віками години-ступні!—
Пливеш ти невпинним потоком,
і легко з тобою мені!
Ідеш ти в ясну будучину
крізь шум революцій гулкий...
Ніколи тебе я не кину,
народе працюючий мій!

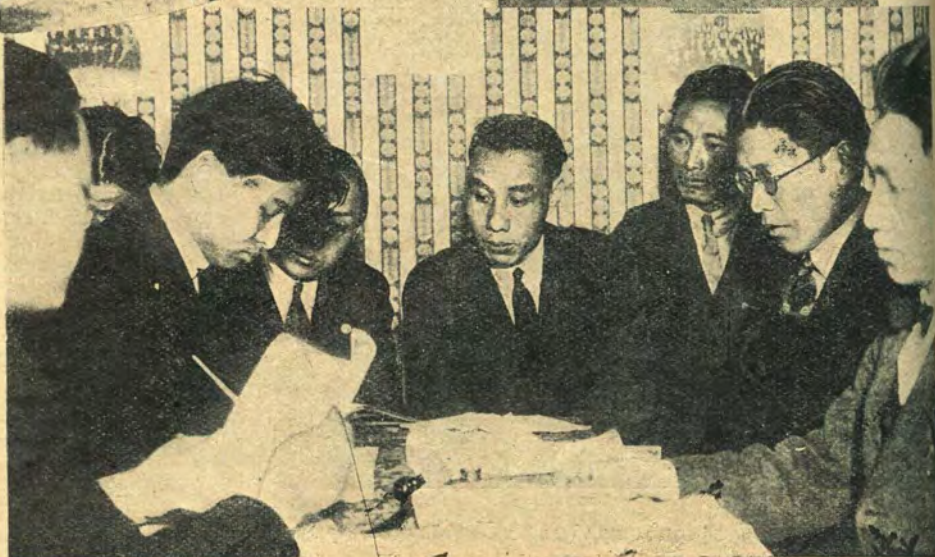

Народна балерина Е. Купферова, прибула на Україну для прями

ЗА ТИЖДЕНЬ

Вулиця в Ханькоу

ДО ХІНСЬКИХ ПОДІЙ
Місто УчанБудинок крематорія, збудованого
в МосквіПраворуч—засідання Європейського
Комітету Гоміндану, ПарижУгорі, праворуч—тов. Колларов на
мітингу в бесарабців

На батьківщині Тарзана

Наші фотографії показують такі моменти з життя орангутангів:

1. Маленька явайська дівчинка поруч з одним із добре навчених орангутангів.

2. «Там де панує згода».

В великій дружбі живуть проміж себе три орангутанги, дівчинка та її собаки.

3. Містер Poker-Фейс, або Султан I,—про кого кажуть, що він має обличчя «опудала»,—грає в карти з своїм вихователем.

4. «На листа Вашого від 16-го числа минулого місяця»...

Султан I, що намагається бути найосвіченішим серед орангутангів, починає свій робочий день відповідями на різне листування.

5. Добра нянька.

6. Подорож по маєтку.

Один із гумових плантаторів на о. Сурабара приучив до себе сім'ю орангутангів і почав привчати їх до людського побуту й праці.

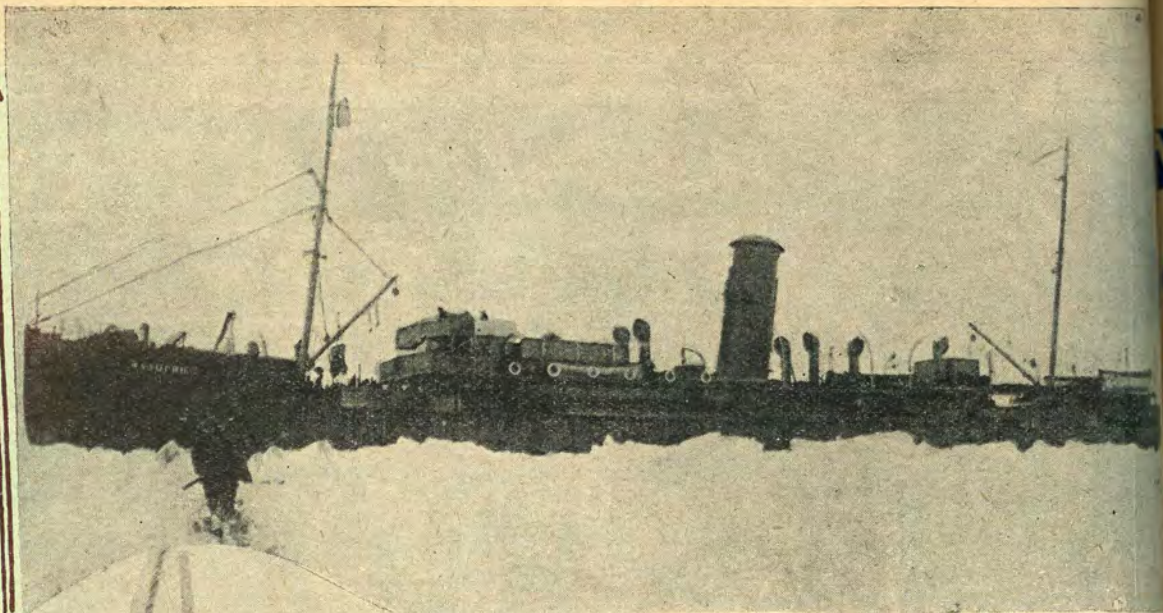
Тепер один із орангутангів, так званий Султан I, навіть намагається бути найосвіченішим серед своєї породи.

Він уже багато де чого вміє робити, і робить усе гаразд.

Спритний до всього, він моторний самоїчик, гарний барабанщик в явайському оркестрі і навіть путящий робітник на фабриці біля машин, за протязі тижня доволі заробляє на свій прожиток працюючи на плантації, а в свій вільний час старається допомогти господарю по хозяйству: мие ридван, або собак, а інший раз ще й послугує за столом.

НА ТЮ ЛЕННЯ

Льодокол „Малагин“ на промыслі

Гарпунер та стрілець на борту пароплава

ПОЛЮВАННЯ на морського звіря, зокрема тюленя, у водах Північного Крижаного океану практикується з давніх часів. З творів письменників Х-го віку вже видно, що мешканці Заволоччя платили данину Великому Новгороді шкурами морських звірів.

Точніші дані про цей промысел знаходимо в матеріалах XIII-го і дальших вікв. З них видно, що морського звіря вбивали в льодах бурхливого океану, де самітньому промысловцеві не сила була впоратися з човном, ні вбитого звіря приставити на брег.

Тепер полювання на тюленя відіграв велику ролю в економіці не тільки Архангельської губернії, а й усього СРСР. Перероблена продукція цього промыслу, а саме шкури гренландського тюленя, та жиру (ворвани) розсидяться по всьому СРСР, широко вживаючись у шкіряній промисловості. Шкури звіря, крім того, експортують.

Існує два способи звіробійного промыслу: 1) морський—з човнів і береговий та 2) льодокольний. До останнього почали вдаватися тільки з 1918 року і він досяг найбільшого розвитку аж у 1923 році, коли біля цього знаходився сам власник льодоколів—Півторгфлота. Вартість цієї продукції за три роки в сирому вигляді така: в 1924 р.—730.000 карб., в 1925 р.—1 міл. карб. і в 1926 р.—1.456.000 карб.

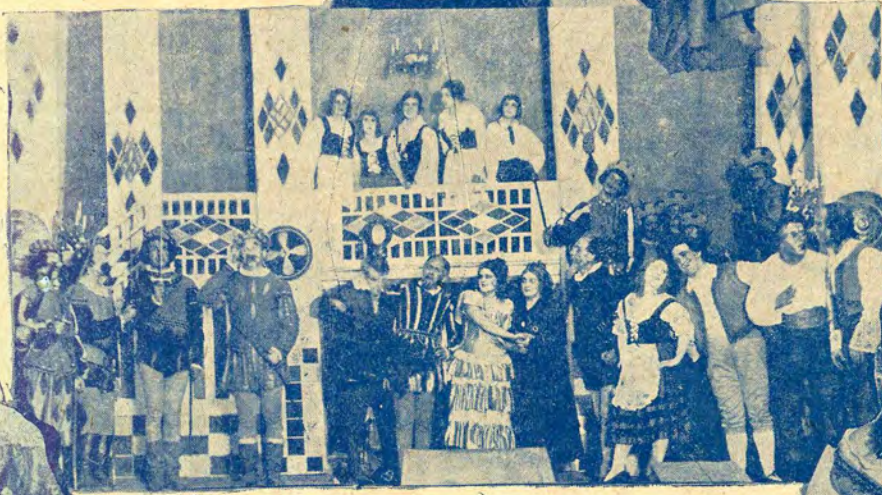
Кустарний промысел своїми наслідками значно відстає від льодокольного, бо звіробій на простім човні не може провигнути так далеко в море, як льодокол.

Вельми рентабельним стає льодокольний промысел за останні два роки, коли в ньому бере участь аероплав. Останній щодня облітає простори на великій віддалі, легко знаходить звіря. Льодокол має тільки підійти—на вказане місце. Це економить час, паливо, збільшує продукцію промыслу і, нарешті, льодоколи зазнають менше шкоди від льоду, менш спрацьовуються. Промысел на тюленя провадиться головню в горлі Білого моря та в районі Канінського півострова.

Аероплан „Латиський Стрілець“ відправляється з Архангельська на тюленеві промысел

ЗНАК ЗОРРО

Сцена з 4-ї дії. Зверху Зорро-Овдієнко

Як п'єса, — в літературному відношенні — „Знак Зорро“ являє собою переробку фільму такої самої назви. Перероб-

в театрі є артисти з хистом та великим сценічним досвідом. При неможливих технічних умовах кону театр зміг дати

Лоліта—Акімова

Долорес—Попова

у до де якої міри пристосовано до вимог кону.

Як постановка — „Знак Зорро“ являється новим етапом Українського Народнього Театру до поширення сфери його творчих можливостей.

Прагнення оволодіти європейським репертуаром, спроба узаконити сусідство історико-побутового репертуару з сучасним цілком законне для Українського Народнього Театру як принципіально, так і з огляду на формальний характер. Театр має не аби який склад трупи,

Бернардо—Твердохліб

досить свіжу в належному комедійному, легкому темпі—постановку.

Режисер Грудина досить вміло використав маленький кін і організував живий матеріал.

Ансамбль вийшов вдалий, а перша спроба виконання річей комедійно-опереточного жанру показали, що в Українському Народньому Театрі є можливості для використання різного репертуару і визволення з тенетів історико-побутової старовини.

В. Ів.

В
У
Ф
К
У

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ФОТО-КІНО-УПРАВЛІННЯ

В
У
Ф
К
У

НАЙБЛИЖЧИЙ ВИПУСК
ОДЕСЬКОЇ КІНО-ФАБРИКИ

ВЕЛИКИЙ ХУДОЖНИЙ ФІЛЬМ

ДВА ДНІ

з часів горожанської війни

В головних ролях:
арт. арт. ЗАМИЧКОВСЬКИЙ,
:: МІНІН та інші ::

Режисер СТАБОВИЙ
Сценарій С. ЛАЗУРИНА
Оператор ДЕМУЦЬКИЙ